

Ankestyrelsens principafgørelse C-41-04

Resume:

En kommune havde pligt til af egen drift at genoptage og ændre en tidligere afgørelse, hvorved en familie havde fået bevilget løbende hjælp til dækning af udgifter til højere husleje i forbindelse med flytning til en handicapvenlig bolig.

Begrundelsen var, at der ikke var hjemmel til at yde de nævnte udgifter efter bestemmelsen om boligændring.

Kommunen traf i 2003 afgørelse om, at hjælpen fremover blev bevilget efter servicelovens bestemmelse om merudgifter til børn.

Ankestyrelsen fandt, at der ikke forelå sådanne helt særlige omstændigheder, der bevirkede, at forældrene fortsat kunne støtte ret på kommunens oprindelige afgørelse.

Love:

Forvaltningsloven - lov nr. 571 af 19. december 1985 - § 22 og § 24

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 708 af 29. juni 2004 - § 28 og § 102, stk. 2

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008 - § 116, stk. 2 og § 41, stk. 1

Sagsfremstilling:

Forældrene til en dengang 13-årig dreng, søgte om hjælp til boligændring på grund af, at familiens ejerbolig ikke kunne indrettes således efter servicelovens § 102, stk. 1, at boligen blev egnet som opholdssted for sønnen, der på grund af medfødt rygmarvsbrok sad i kørestol.

Som følge deraf tilbød kommunen familien en bolig, som var specielt indrettet til handicappede. Familien flyttede ind i boligen den 1. april 2000.

Det fremgik af kommunens journalpåtegninger, at merudgiftsydelse til boligen efter servicelovens § 102 blev drøftet med forældrene. Ved telefonisk henvendelse til Ankestyrelsen oplyste kommunen om, at forældrene ikke havde fået fremsendt bevillingsskrivelse herom.

Kommunen oplyste også ved den telefoniske henvendelse, at forældrene var til møde i kommunen i 2003, hvor man bl.a. drøftede at hjælp til merudgifter i forbindelse med boligskiftet i 2000 fremover ville blive bevilget efter servicelovens § 28 og ikke som tidligere efter § 102. Der forelå ikke journalpåtegning om det pågældende møde eller en skriftlig afgørelse.

Forældrene klagede over kommunens afgørelse og redegjorde for, at såfremt der efter at sønnens fyldte 18 år ikke længere kunne bevilges hjælp som merudgift til betalingen af forskellen i den tidligere og nuværende husleje, så følte forældrene, at de var blevet narret til at flytte på falsk grundlag.

På forespørgsel fra nævnet redegjorde kommunen for baggrunden for flytningen til den handicapvenlige bolig. Forældrene fik den opfattelse efter møderne med kommunen, at et boligskit kunne udløse merudgifter efter servicelovens § 102, og at merudgifterne ikke var begrænset til det tidspunkt, hvor sønnen fyldte 18 år. Holdningen hos kommunen var at man ikke kunne stille garantier herfor. Kommunen fastholdt, at der var blevet givet relevant og rigtig rådgivning i forhold til gældende lovgivning.

Kommunen fandt, at den i overensstemmelse med SM C-18-00 havde ændret udbetalingen som merudgift efter servicelovens § 102 til hjælp efter servicelovens § 28 i 2003. Forældrene var blevet underrettet herom ved fremmødet i kommunen.

Det sociale nævn fandt ikke, at forældrene var berettiget til at modtage hjælp til de forhøjede huslejeudgifter efter servicelovens § 102.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at de forhøjede boligudgifter ikke vedrørte anskaffelse af anden bolig. Kommunens afgørelse om at yde forældrene hjælp efter servicelovens § 102 var således ulovlig, idet kommunen ikke havde hjemmel til at træffe afgørelsen.

Ifølge den forvaltningsretlige teori antages en kommune at være beføjet til at ændre en afgørelse, som har en retlig mangel i form af et ulovligt indhold, såfremt den retlige mangel er væsentlig, og såfremt der ikke er særlige omstændigheder som taler imod en ændring.

Dette gjaldt også for begunstigende afgørelser som i dette tilfælde.

Efter det i sagen oplyste, skyldtes det en retsvildfarelse hos kommunen, at forældrene blev bevilget hjælp til den forhøjede huslejeudgift efter bestemmelsen i servicelovens § 102, frem for efter servicelovens § 28 som udgifterne rettelig henhører under.

I den forvaltningsretlige teori samt i prøvelsesmyndighedernes praksis, betragtes en fortolkningsmangel som skyldes en retsvildfarelse uden videre som væsentlig, og medfører som hovedregel annulation af den ulovlige afgørelse.

Særlige tungtvejende modhensyn kunne dog føre til at en ulovlig afgørelse opretholdes.

Det spillede endvidere en rolle, i vurderingen af om afgørelsen skulle opretholdes, om manglen var klar, eller om der var tale om en retsanvendelse, som blev underkendt efter en mere indgående retskildevurdering.

Endelig kunne der indgå en risikobetragtning (hvem der var nærmest til at bære risikoen for den begåede fejl) i vurderingen.

Nævnet fandt ikke, at der i denne sag forelå så særligt tungtvejende modhensyn, at kommunens afgørelse om at bevilge hjælp efter servicelovens § 102 måtte opretholdes, på trods af, at den led af en væsentlig mangel.

Nævnet lagde vægt på, at det forhold, at ansøgeren var i god tro om afgørelsens gyldighed, og havde indrettet sig efter afgørelsen, ikke i sig selv var tilstrækkeligt til at en ugyldig afgørelse kunne opretholdes, idet ansøgeren i tidsrummet til sønnen fylder 18 år havde mulighed for at indrette sig efter den nye afgørelses indhold.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at sønnen efter det fyldte 18. år vil få mulighed for selv at modtage hjælp fra kommunen som følge af sit handicap.

Forældrene indbragte nævnets afgørelse for Ankestyrelsen.

I klagen til Ankestyrelsen var det anført, at forældrene godt kunne forstå, at fordi kommunen havde vejledt dem forkert og brugt en forkert paragraf, kunne man ikke bare fortsætte med at yde hjælp efter en paragraf, der ikke er lovhjælp bag. Men her hørte enigheden også op.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på at afklare, hvorvidt og i givet fald i hvilket omfang kommunen som følge af en praksisændring er berettiget til at ændre en tidligere truffen begunstigende afgørelse om hjælp efter serviceloven i form af en løbende ydelse.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at kommunen var forpligtet til at ændre den tidligere af kommunen truffede afgørelse, hvorefter merudgifterne i forbindelse med flytningen til den handicapvenlige bolig var blevet bevilget efter servicelovens § 102, stk. 2.

Sagen blev samtidig sendt tilbage til kommunen til fornyet behandling og undersøgelse af, om og i givet fald, hvilken hjælp sønnen ville kunne få bevilget efter hans 18. år.

Det betød, at forældrene fortsat kunne modtage hjælp til betaling af den forhøjede udgift til husleje efter flytningen til den handicapvenlige bolig, men at hjælpen fremover blev bevilget efter servicelovens § 28 indtil det fyldte 18. år. Det blev bemærket, at merudgiftsydelsen fortsat blev udbetalt med det samme beløb.

Begrundelsen for afgørelsen var, at kommunen havde truffet afgørelse efter en forkert hjemmel, hvorfor udgangspunktet var, at kommunens oprindelige afgørelse fra 2000 skulle annulleres.

Kommunen bevilgede forældrene hjælp til dækning af huslejeforhøjelse efter flytningen fra den tidligere bolig til den nuværende bolig efter servicelovens § 102, stk. 2, da familien flyttede til en handicapvenlig bolig, som følge af at den tidligere bolig ikke var egnet som beboelse for sønnen som sad i kørestol.

Det fremgår af servicelovens § 102, stk. 2, at kommunen kan yde hjælp til dækning af udgifter til anskaffelse af anden bolig til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Det er en betingelse, at der ikke kan anvises anden bolig, som dækker den pågældendes behov. Det fremgår af praksis udmeldt i Social Meddelelse SM C-6-02, at anskaffelsesudgifter til en anden bolig vedrører anskaffelse af en ejerbolig.

Det fremgår af servicelovens § 28, at kommunen yder dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelsen i hjemmet af et barn med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at der efter servicelovens § 28 er hjemmel til at yde hjælp til nødvendige merudgifter, herunder forhøjede boligudgifter i forbindelse med flytning til en handicapvenlig bolig.

Ankestyrelsen henviste til principperne i Sociale Meddelelse SM C 6-02 hvoraf det fremgik, at en ansøger var berettiget til hjælp til betaling af indskud i lejebolig som en merudgift ved forsørgelsen efter servicelovens § 84, der omhandlede merudgifter til voksne. Det bemærkes, at bestemmelsen i § 28 om hjælp til merudgifter til børn var mere omfattende end bestemmelsen i § 84 om merudgifter til voksne.

Ankestyrelsen fandt herefter, at kommunen var forpligtet til at genoptage sagen af egen drift og ændre kommunens tidligere afgørelse, hvorefter hjælp til dækning af merudgifter til forhøjede boligudgifter var blevet bevilget efter servicelovens § 102, stk. 2.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at kommunen var i en retsvildfarelse, da kommunen traf tidligere afgørelse og at dette gjaldt selvom praksis om, efter hvilken bestemmelse der kunne bevilges hjælp til forhøjede huslejeudgifter som merudgifter i forbindelse med flytning til en handicapvenlig bolig, først blev udmeldt ved SM C-6-02.

Ankestyrelsen fandt ikke at det var af betydning, at der blev henvist til principperne i SM C-02, selvom den omtalte Sociale Meddelelse først blev offentliggjort den 3. januar 2002.

I den forvaltningsretlige litteratur fremgår det, at det kun er i sjældne situationer, at en manglende hjemmel ikke vil føre til ugyldighed. En sådan situation foreligger når den påberåbte hjemmel for en afgørelse viser sig ikke at holde stik, mens det samtidig oplyses, at afgørelsen kunne have været truffet i henhold til en anden bestemmelse.

Ankestyrelsen fandt ikke, at der forelå sådanne helt særlige omstændigheder, der bevirkede, at forældrene forsat kunne støtte ret på kommunes afgørelse, hvorefter merudgifterne blev bevilget efter servicelovens § 102.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at selvom forældrene havde haft en forventning om, at forældrene så længe de boede i boligen ville være berettiget til at modtage hjælp til dækning af merudgiften som følge af huslejeforhøjelsen, så fandt Ankestyrelsen ikke at der var tilstrækkeligt tungtvejende hensyn til at opretholde kommunens oprindelige afgørelse, hvorefter hjælpen til dækning af merudgifterne blev bevilget efter servicelovens § 102, stk. 2.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at merudgiftsydelsen til dækningen af huslejeforhøjelse efter servicelovens § 28 ville løbe til sønnen fyldte 18. år, og at sønnen efter det 18. år selv ville få mulighed for at få hjælp fra kommunen som følge af hans handicap.

Herudover lagde Ankestyrelsen vægt på, at forældrene havde mulighed for at indrette sig efter kommunens seneste afgørelse i 2003.

Ankestyrelsen fandt det kritisabelt, at kommunens afgørelser ikke var tilstrækkeligt begrundede i forhold til forvaltningslovens § § 22-24. Herudover fandt Ankestyrelsen det kritisabelt, at kommunen ikke havde journalpåtegning efter offentlighedslovens § 6 om notatpligt om samtalen med forældrene, hvor kommunen havde oplyst at hjælpen fremover blev bevilget som merudgift efter servicelovens § 28. Ankestyrelsen fandt det endvidere kritisabelt, at nævnet ikke havde påtalt ovennævnte forhold over for kommunen.

År for udstedelse

2004

Dato for underskrift

01.12.2004

Offentliggørelsesdato

11.07.2013

Status: Gældende

Paragraf

§ 84, § 24, § 116, § 41, § 22, § 6, § 28, § 102,

Lovområder

Serviceoven, Forvaltningsloven,

Emner

Flytning til handicapvenlig bolig, Særlige omstændigheder,
Væsentlighed, Boligændring, Merudgifter,
Optagelse af egen drift, Begunstigende forvaltningsakt,

Journalnummer J.nr.: 3500012-04

3 relaterede principmeddelelser

11.07.2013

Ankestyrelsens principafgørelse C-18-04

Dørautomatik, Forlade huset på egen hånd, Dissemineret sclerose, Boligindretning,

En kvinde, der var permanent kørestolsbruger på grund af dissemineret sklerose, fandtes berettiget til hjælp til dørautomatik til sin havedør efter servicelovens regler om boligindretning. Dørautomatik måtte således efter en konkret vurdering anses f...

03.05.2017

Ankestyrelsens principafgørelse 26-17

Nærtstående, Arbejdstager, Ferie, Arbejdsgiver, Kontant tilskud,

En handicappet borger kan efter serviceloven modtage kontant tilskud til aflønning af hjælpere, der udfører konkrete hjælpeopgaver i hjemmet i form af praktisk hjælp og personlig pleje. Kommunen kan i særlige tilfælde beslutte, at det kontante tilsku...

04.04.2020

Ankestyrelsens principmeddelelse 5-20

Økonomisk støtte, Forsørgelsespligt, Forældremyndighed,

Principmeddelelsen er en omskrivning af 31-13. Principmeddelelsen indeholder ikke noget nyt. Den praksis, som Ankestyrelsen tidligere har slået fast principielt, gælder således fortsat på tidspunktet for offentliggørelsen af denne principmeddelelse. ...

Ring: 33 41 12 00 mandag-torsdag kl. 9-15, fredag kl. 9-12

Adresse: Ankestyrelsen, 7998 Statsservice

Mail: ast@ast.dk

Sikker mail: sikkermail@ast.dk

[Tilgængelighedserklæring](#)

